

ท่านผู้หญิงหญิงพูนทรัพย์

หนังสือสำหรับเด็กและผู้ใหญ่

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร : เขียน และจัดพิมพ์

ห้องสมุดคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

เมื่อครั้งที่ ศาสตราจารย์คุณหญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา อายุครบ ๖๐ ปี ผู้เขียนได้เขียนเรื่อง "คุณหญิงพูนทรัพย์" เล่าเรื่องเกี่ยวกับท่าน โดยมีลักษณะเป็นหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่ง ผู้ใหญ่ก็อ่านได้ด้วย

ต่อมาศาสตราจารย์คุณหญิงพูนทรัพย์ ได้เป็นท่านผู้หญิง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘

บัดนี้ พ.ศ. ๒๕๓๓ ศาสตราจารย์ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา มีอายุครบ ๘๐ ปี ผู้เขียน จึงปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือ เรื่อง "คุณหญิงพูนทรัพย์" ให้มีเรื่องราวครบถ้วนเป็น ปัจจุบัน และเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยใช้ชื่อเรื่องว่า "ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์" และใช้ภาพถ่าย ประกอบเรื่องแทนภาพวาด เพื่อแสดงว่าเป็นเรื่องจริง การแสดงความประทับใจในใครคนใดคนหนึ่งอาจมีได้หลาย ๆ วิธี แต่ผู้เขียนเลือกวิธีจัดทำหนังสือนี้โดยที่หวังว่า ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ผู้มีอายุครบ ๘๐ ปี ในวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะมีความสุขที่ได้ทราบว่า มีผู้ประทับใจในคุณความดีของท่าน

นอกจากวัตถุประสงค์หลักดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้เขียนยังหวังว่า เรื่องของ ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา จะเป็นตัวอย่างที่กระตุ้นให้ท่านที่ได้อ่านหนังสือนี้ ทั้งที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่ มุ่งทำความดี แล้วสักวันหนึ่งก็จะมีผู้ประทับใจในคุณความดีของท่านเช่นเดียวกัน

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร

๑๒๖๖/๑ สุขุมวิท พระโขนง กทม.๑๐๒๕๐

โทร. ๓๑๑๑๗๕๗

วันที่ 12 ตุลาคม 2453 เป็นวันเกิดของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง

เด็กคนนี้น้ำตาน้ำรัก
พ่อแม่รักเขามาก
เขาเติบโตขึ้นเป็นเด็กดี
เขาเรียนหนังสือเก่งด้วย

ถ้าใครอยากทราบว่าเขาชื่ออะไร
ก็ลองเรียงตัวอักษรต่อไปนี้ให้ถูกที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

น ร พ ย พ ท ก เ อ ร ย

(คำตอบ) พุทธทรัพย์ ไกรยง (ใครเรียงถูก คนนั้นเก่ง)

พุทธทรัพย์เรียนหนังสือที่โรงเรียนราชินี

พุทธทรัพย์ได้เข้าไปอยู่ในวังพญาไทกับเจ้านายชั้นสูงตั้งแต่เล็ก

เมื่อโตขึ้น พุทธทรัพย์ จึงมีกิริยา วาจา มารยาท

เรียบร้อย และแต่งตัวสวยสง่า เพราะได้เห็น

ตัวอย่างดี ๆ ที่ในวัง

คุณทรัพย์เรียนจบจากโรงเรียนราชินีแล้วก็เข้ามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนี้มีชื่อว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใคร ๆ นิยมเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยนี้มาก

ถ้าเด็กคนไหนอยากเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยนี้ให้ได้

ก็ต้องตั้งใจเรียนให้ดีที่สุดตั้งแต่ยังอยู่ชั้นเล็ก ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พูนทรัพย์เรียนจบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (เรียกย่อ ๆ ว่า อ.บ.)

และเรียนวิชาครู ได้ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (เรียกย่อ ๆ ว่า ป.ม.)

พูนทรัพย์เคยสอนหนังสือที่โรงเรียนสายปัญญาและโรงเรียน
เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

นักเรียนที่พูนทรัพย์เคยสอนในตอนนั้นมีหลายคน เช่น เกหลง ปกาวสิทธิ์
ต่อมาได้เป็นศาสตราจารย์ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประชุมสุข วิริยะวิทย์ ต่อมาได้เป็นศาสตราจารย์ ดร.ประชุมสุข อำนวยการ กณบดี
คนที่ ๒ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณทรัพย์ได้รับทุนบาวเบอร์ ไปเรียนต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕

จนได้ปริญญาโททางจิตวิทยาการศึกษา

ระหว่างที่คุณทรัพย์อยู่ที่สหรัฐอเมริกานั้นเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง

ประเทศต่าง ๆ ในโลก รบกับเยอรมัน และญี่ปุ่น

ทหารญี่ปุ่นเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

คนไทยไม่ชอบจึงพยายามหาทางต่อต้านญี่ปุ่น

คุณทรัพย์เป็นคนไทยคนหนึ่งในสหรัฐอเมริกาที่ทำงานต่อต้านญี่ปุ่นในสมัยนั้น

เดี๋ยวนี้ไม่มีสงครามกันแล้ว คุณทรัพย์ก็ไม่ต่อต้านญี่ปุ่น

คนไทยที่ทำงานต่อต้านญี่ปุ่นในสมัยนั้น เรียกว่า "เสรีไทย"

คุณทรัพย์เป็นเสรีไทยซึ่งมีหน้าที่กระจายเสียงทางวิทยุ

อยู่ที่ซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย ส่งข่าวสารมายังประเทศไทย

เมื่อสงครามเลิกแล้ว พุทธภัยจึงกลับประเทศไทย
พุทธภัยได้เป็นอาจารย์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พุทธภัยแต่งงานกับอาจารย์เหมือนกัน

ชื่อ หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์ (ไม่ต้องค่อยทักด้วย ณ อยุธยา เพราะมีคำว่า
หม่อมหลวงนำหน้านาม แสดงว่าเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์อยู่แล้ว)

ตั้งแต่นั้นมา พุทธภัยจึงใช้ชื่อและนามสกุลว่า พุทธภัย นพวงศ์ ณ อยุธยา
(ณ อ่านว่า นะ แปลว่า แห่ง หรือใน หรือที่ หลัง ณ ไม่ต้องใส่จุด เพราะ
ถ้าใส่จุดแล้วจะเป็นตัวย่อ อ่านว่า นอ ไม่ใช่ นะ)

พุทธภัยมีความสุข เพราะหม่อมหลวงจิรายุเป็นคนดี
มีความรู้ ซื่อสัตย์ อารมณ์ดี รักครอบครัว
และมีชีวิตการงานเจริญก้าวหน้า จนได้เป็นศาสตราจารย์
เป็นคณบดีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และต่อมายังได้เป็นองคมนตรี
ทั้งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุด ปฐมจุลจอมเกล้า

พูนทรัพย์มีความคิดดี และมีความพยายามในการทำงาน
พูนทรัพย์เป็นผู้ก่อตั้งคณะใหม่ขึ้นในมหาวิทยาลัยที่พูนทรัพย์เคยเรียน
(จำได้ไหมว่าชื่อมหาวิทยาลัยอะไร)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั่นเอง

คณะใหม่นี้เป็นคณะที่ 7 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีชื่อว่า คณะครุศาสตร์
วันสถาปนาคณะครุศาสตร์ คือ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

พูนทรัพย์เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ อยู่ถึง ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๑๔)

พูนทรัพย์ทำอะไรใหม่ ๆ หลายอย่างจนคณะครุศาสตร์เจริญก้าวหน้า

มีแผนกวิชาเพิ่มขึ้นจาก ๔ แผนกวิชา เมื่อแรกตั้ง เป็น ๑๐ แผนกวิชา

(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา เรียกว่า ภาควิชา)

มีนิสิตเพิ่มขึ้นจาก ๒๓๔ คน เป็นประมาณ ๒,๐๐๐ คน ใน พ.ศ. ๒๕๑๔

มีโรงเรียนสาริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งประถมและมัธยม

มีนักเรียนโรงเรียนสาริตจุฬาฯ เพิ่มขึ้นจาก ๕๖ คน เป็นประมาณ ๒,๐๐๐ คน

มีอาจารย์ทั้งคณะเพิ่มขึ้นจาก ๒๐ คน เป็นประมาณ ๒๕๐ คน

พูนทรัพย์ ได้รับความสำเร็จในการทำงาน เพราะพูนทรัพย์
มีอะไรดี ๆ หลายอย่าง เช่น

ชื่อตรง

ขยัน

อดทน พยายาม

ฉลาด เฉลียว

มีความคิดริเริ่ม

ยุติธรรม

กล้าหาญ

เสียสละ (เช่น เสียสละที่ดินส่วนตัวริมทะเล

จังหวัดระยอง ให้คณะครูศาสตร์ ทำเป็น

ค่ายฝึกอบรมและพักแรม)

สุภาพ เรียบร้อย

โอบอ้อมอารี

(และยังมีอีกมาก)

ศูนย์วิทยพัชยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากจะเป็นผู้หญิงคนแรกในประเทศไทยที่ได้เป็นคณบดีแล้ว
พูนทรัพย์ยังเป็นผู้หญิงคนแรกที่เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

พูนทรัพย์ทำความดีในราชการ

พ.ศ. ๒๕๑๓ จึงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประดอมารดามงกุฎไทย
เรียกย่อ ๆ ว่า ป.ม.

คนทั่วไปพูดว่าได้สายสะพาย แสดงว่า เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีเกียรติสูง
เนื่องจากประพฤติดี และทำงานสำคัญ ๆ มาก

พูนทรัพย์ เป็นผู้หญิงที่ดี ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

และแสดงความจงรักภักดี ในพระบรมราชวงศ์จักรีอย่างสม่ำเสมอ

พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุตถจุลจอมเกล้า
เรียกย่อ ๆ ว่า จ.จ.

ผู้หญิงที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นี้ จะได้รับการยกย่อง
นิยม นับถือ และมีคำนำหน้านามว่า "คุณ" (ถ้ายังไม่ได้แต่งงาน)
หรือ "คุณหญิง" (ถ้าแต่งงานแล้ว)

ใคร ๆ จึงเรียก พูนทรัพย์ ว่า "คุณหญิงพูนทรัพย์"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณหญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธา รับราชการนานจนถึงอายุ ๖๐ ปี
จึงเกษียณอายุราชการ เมื่อ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้าราชการคนใดมีอายุถึง ๖๐ ปีแล้ว รัฐบาลก็ให้หยุดพักผ่อนได้
ไม่ต้องทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยอีกต่อไป

นอกจากรัฐบาลจะให้หยุดพักผ่อนแล้ว ยังให้เงินใช้ด้วย เงินที่ให้นั้นเรียกว่าบำเหน็จ
(ถ้ารับเป็นเงินก้อนใหญ่ รวมกันทีเดียว) หรือบำนาญ (ถ้ารับเป็นรายเดือน)

บำเหน็จ หรือบำนาญ เป็นเครื่องตอบแทนผู้ที่ได้ตั้งใจทำราชการเป็นอย่างดี
มานานอย่างน้อย ๒๕ ปี

คุณหญิงพูนทรัพย์ ก็ได้รับบำนาญดังกล่าวเหมือนกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว

คุณหญิงพูนทรัพย์ยังทำงานที่ให้ประโยชน์แก่ผู้อื่นอีกมากมายหลายอย่าง แต่จะยกตัวอย่างประกอบในที่นี้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เช่น

เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อกันถึง ๕ สมัย (นับจาก ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ถึง ปัจจุบัน

ซึ่งมีวาระถึง สิงหาคม ๒๕๓๕)

เป็นผู้ก่อตั้งและนายกสโมสรซอนต้ากรุงเทพฯ ให้บริการแก่สังคม

เป็นประธานมูลนิธิศุภนิเวศน์ จัดหาทุนส่งเสริมพระราชกรณียกิจ

เป็นที่ปรึกษาสมาคมสตรีอุดมศึกษา ซึ่งท่านเป็นผู้ก่อตั้ง

และเป็นนายกสมาคมอยู่หลายสมัย

เป็นประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย คนไทยจะได้ใช้ภาษาไทย

อย่างถูกต้อง และภูมิใจที่มีภาษาของเราไว้ใช้เอง

รายการ " ภาษาไทยวันละคำ " ทางโทรทัศน์ เป็นงานอย่างหนึ่ง

ของคณะกรรมการชุดนี้

ไม่ว่าคณะครุศาสตร์ หรือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะมีงานสำคัญอะไร

คุณหญิงพูนทรัพย์จะไปร่วมงานนั้น ๆ เสมออย่างเต็มอกเต็มใจ

ในเรื่องงานส่วนตัวของผู้ที่คุณหญิงพูนทรัพย์ คู่กันเคย

เช่น งานแต่งงาน งานแสดงความยินดี งานทุกข์โศก ฯลฯ

คุณหญิงพูนทรัพย์ ก็จะไปช่วยเสมอมิได้ขาด

นอกจากนี้ คุณหญิงพูนทรัพย์ยังบริจาคเงิน

สมทบกองทุนศาสตราจารย์คุณหญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา

สำหรับช่วยเหลือนิสิตครุศาสตร์ ที่ขาดแคลนเป็นประจำ

ด้วยคุณความดีที่คุณหญิงพูนทรัพย์ได้ทำมาตลอด

จึงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นตามลำดับ คือ

ตติยจุลจอมเกล้า (ต.จ.)

ทตติยจุลจอมเกล้า (ท.จ.)

ประถมาภรณ์ช้างเผือก (สายสะพายสายที่สอง เรียกว่า ป.ช.)

จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๘ คุณหญิงพูนทรัพย์

จึงได้รับพระราชทานตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

ทำให้ได้คำนำหน้านามว่า " ท่านผู้หญิง "

ซึ่งนับว่าเป็นเกียรติยศสูงสุดสำหรับสตรีสามัญ

และ พ.ศ. ๒๕๓๐

ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ ก็ได้รับพระราชทาน

สายสะพาย สายที่สาม คือ มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.)

ซึ่งนับว่าเป็นกรณีพิเศษ

แสดงว่าแม้จะเกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังคงทำงานเป็นประโยชน์และได้รับพระราช-
ทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นเหมือนกับผู้ที่ยังอยู่ในราชการ

ใน พ.ศ. ๒๕๓๓ ท่านได้รับบริจาคเงิน ๑ ล้านบาท

ตั้งเป็นกองทุนสมเด็จเจ้าฟ้าฯ ไฉไลยอลงกรณ์

เพื่อเป็นที่ระดมเงินการที่ท่านได้รับพระกรุณาธิคุณอย่างอันเหลือ เป็นเวลา
นานถึง ๒๐ ปี

วัตถุประสงค์ของทุนนี้คือให้คณะครุศาสตร์ ใช้ดอกผลในการส่งเสริมด้านวิชาการ
การบริหารงาน ส่งเสริมวิชาการ และสวัสดิการของบุคลากร และนิสิต

ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ เป็นตัวอย่างที่ดีเยี่ยมสำหรับคนรุ่นหลัง
ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ ได้ทำความดี ทำคนให้เป็นประโยชน์
ผลที่ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ ได้รับก็คือ สุขภาพ สุขใจ
การสรรเสริญยกย่องจากคนทั้งหลาย
เป็นตัวอย่างให้เห็นจริงว่า ทำดี ได้ดี

ม.ฉ.จิราญ - ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์

บัดนี้

ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ อายุครบ 80 ปี
ยังคงแข็งแรง และทำประโยชน์
ให้แก่ผู้อื่นได้ดีเช่นที่เคยทำมา
โดยตลอด

คุณความดีของ

ศาสตราจารย์ท่านผู้หญิง

พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา
ที่ได้ปฏิบัติร่วมกับสามีของท่าน คือ
ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงจิราญ นพวงศ์
ย่อมจะส่งผลให้ท่านทั้งสองมี
ความสุขกาย สบายใจ ตลอดไป
ชั่วกาลนาน.....

Educ Chulalinet

30001001421272

92 นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุศร
พ454น. ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์. กทม.,
โรงพิมพ์ตีรณสาร , 2533.
13 น. ภาพประกอบ

1. พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา , ท่านผู้หญิง.
2. ซ้อเรอง

ISBN 974 - 85709 - 2 - 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย